

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

**Bruksela, 30 marca 2020 r.
(OR. en)**

**2020/0043 (COD)
LEX 1993**

**PE-CONS 5/1/20
REV 1**

**FSTR 14
REGIO 30
FC 16
SOC 162
PECHE 71
CADREFIN 43
CODEC 204**

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1301/2013,
(UE) NR 1303/2013 ORAZ (UE) NR 508/2014
W ODNIESIENIU DO SZCZEGÓLNYCH ŚRODKÓW
W CELU URUCHOMIENIA INWESTYCJI
W SYSTEMACH OCHRONY ZDROWIA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH
ORAZ W INNYCH SEKTORACH ICH GOSPODAREK
W ODPOWIEDZI NA EPIDEMIĘ COVID-19
(INICJATYWA INWESTYCYJNA W ODPOWIEDZI NA KORONAWIRUSA)**

**ROZPORZĄDZENIE
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2020/...**

z dnia 30 marca 2020 r.

**zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 508/2014
w odniesieniu do szczególnych środków w celu uruchomienia inwestycji
w systemach ochrony zdrowia państw członkowskich oraz w innych sektorach ich gospodarek
w odpowiedzi na epidemię COVID-19
(Inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2 oraz art. 177 i 178,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹,

¹ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2020 r. [(Dz.U. ...)/(dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym)] oraz decyzja Rady z dnia 30 marca 2020 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Państwa członkowskie zostały dotknięte skutkami epidemii COVID-19 w sposób bezprecedensowy. Obecny kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego hamuje wzrost w państwach członkowskich, co z kolei pogłębia poważne niedobory płynności spowodowane nagłym i znaczącym wzrostem inwestycji publicznych potrzebnych w ich systemach opieki zdrowotnej oraz w innych sektorach gospodarki. Stworzyło to wyjątkową sytuację, której rozwiązanie wymaga użycia szczególnych środków.
- (2) Niezwykle istotne jest, aby niedobór płynności i środków publicznych w państwach członkowskich nie ograniczał inwestycji w ramach programów wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności (zwanym łącznie „funduszami”), oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) niezbędnych do walki ze skutkami epidemii COVID-19.
- (3) Aby zapewnić odpowiednią reakcję na skutki kryzysu w dziedzinie zdrowia publicznego, EFRR powinien wspierać finansowanie kapitału obrotowego w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP) w razie konieczności jako środek tymczasowy w celu zapewnienia skutecznej reakcji na kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego.

- (4) Aby zapewnić odpowiednią reakcję na skutki kryzysu w dziedzinie zdrowia publicznego, priorytet inwestycyjny EFRR dotyczący wzmocnienia badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji powinien obejmować inwestycje w produkty i usługi niezbędne do wsparcia zdolności reagowania kryzysowego w służbach zdrowia.
- (5) Aby zapewnić większą elastyczność w reagowaniu na epidemię COVID-19, należy zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność we wdrażaniu programów, a także uproszczoną procedurę, która nie wymaga decyzji Komisji w sprawie zmian w programach operacyjnych. Należy doprecyzować, jakie informacje na temat takich zmian należy przedstawić Komisji.
- (6) Aby zapewnić odpowiednią reakcję na skutki kryzysu w dziedzinie zdrowia publicznego, instrumenty finansowe, które są finansowane z funduszy, powinny zapewniać wsparcie w formie kapitału obrotowego dla MŚP jeżeli jest to konieczne jako środek tymczasowy w celu zapewnienia skutecznej reakcji na kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego.
- (7) Aby zapewnić natychmiastową reakcję na skutki kryzysu w dziedzinie zdrowia publicznego, wydatki na operacje wspierające zdolności reagowania kryzysowego powinny być kwalifikowalne od dnia 1 lutego 2020 r.

- (8) W celu zapewnienia, aby państwa członkowskie posiadały wystarczające środki finansowe do bezzwłocznego dokonania potrzebnych inwestycji, Komisja nie powinna wydawać nakazów odzyskania środków w odniesieniu do kwot, które podlegają odzyskaniu od państw członkowskich w związku z rocznymi zestawieniami wydatków przedstawianymi w 2020 r. Państwa członkowskie powinny wykorzystać kwoty, które nie zostaną odzyskane, na przyspieszenie inwestycji związanych z epidemią COVID-19 i kwalifikowalnych na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013¹ oraz przepisów dotyczących poszczególnych funduszy.
- (9) Kwoty nieodzyskane w 2020 r. powinny zostać rozliczone lub podlegać nakazowi odzyskania środków w momencie zamknięcia programów.
- (10) Aby zapewnić odpowiednią reakcję na skutki kryzysu w dziedzinie zdrowia publicznego, EFMR powinien wspierać fundusze wspólnego inwestowania i ubezpieczenia zasobów z myślą o ochronie dochodów rybaków i rolników z sektora akwakultury dotkniętych kryzysem w dziedzinie zdrowia publicznego.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

- (11) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie reakcja na skutki kryzysu w dziedzinie zdrowia publicznego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki proponowanego działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (12) Z uwagi na pilny charakter potrzebnego wsparcia, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (13) Z uwagi na epidemię COVID-19 oraz na pilną potrzebę reakcji na związany z nią kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego, uznano za właściwe wprowadzenie wyjątku od terminu ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

- (14) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013¹, (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 508/2014²,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

-
- ¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289).
- ² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1).

Artykuł 1
Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1301/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1301/2013 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Ponadto EFRR może wspierać finansowanie kapitału obrotowego w MŚP w razie konieczności jako środek tymczasowy w celu zapewnienia skutecznej reakcji na kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego.”;

- 2) art. 5 pkt 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, pobudzania popytu, tworzenia sieci, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu, a także wspieranie inwestycji niezbędnych do wzmocnienia zdolności reagowania kryzysowego w służbach zdrowia;”.

Artykuł 2
Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 30 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2, w przypadku programów wspieranych z EFRR, Funduszu Spójności i EFS, państwo członkowskie może w okresie programowania dokonać przesunięcia kwoty wynoszącej maksymalnie 8 % alokacji od dnia 1 lutego 2020 r. i nie większej niż 4 % budżetu programu, na rzecz innego priorytetu tego samego funduszu w ramach tego samego programu.

Takie przesunięcia nie mają wpływu na poprzednie lata. Uważa się je za nieistotne i nie wymagają one decyzji Komisji w sprawie zmiany programu. Muszą one być jednak zgodne ze wszystkimi wymogami regulacyjnymi oraz podlegają zatwierdzeniu z wyprzedzeniem przez komitet monitorujący. Państwo członkowskie powiadamia Komisję o zmienionych tabelach finansowych.”;

2) w art. 37 ust. 4 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Instrumenty finansowe mogą także zapewniać wsparcie w formie kapitału obrotowego dla MŚP, jeżeli jest to konieczne jako środek tymczasowy, w celu zapewnienia skutecznej reakcji na kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego.”;

3) w art. 65 ust. 10 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od ust. 9 wydatki na operacje mające na celu wzmocnienie zdolności reagowania kryzysowego w kontekście epidemii COVID-19 są kwalifikowalne od dnia 1 lutego 2020 r.”;

4) art. 96. ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Bez uszczerbku dla art. 30 ust. 5 Komisja przyjmuje decyzję, w drodze aktów wykonawczych, przyjmującą wszystkie elementy, w tym wszelkie przyszłe zmiany programu operacyjnego objęte niniejszym artykułem, z wyjątkiem tych objętych ust. 2 akapit pierwszy lit. b) ppkt (vi), lit. c) ppkt (v) oraz lit. e), ust. 4 i 5, ust. 6 lit. a) i c) oraz ust. 7, które pozostają w gestii państw członkowskich.”;

5) w art. 139 ust. 7 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego Komisja nie wydaje nakazu odzyskania środków w związku z kwotami, które podlegają odzyskaniu od państwa członkowskiego w odniesieniu do zestawień wydatków przedłożonych w 2020 r. Kwoty nieodzyskane wykorzystuje się do przyspieszenia inwestycji związanych z epidemią COVID-19, kwalifikujących się na mocy niniejszego rozporządzenia oraz przepisów dotyczących poszczególnych funduszy.

Kwoty nieodzyskane są rozliczane lub odzyskiwane w momencie zamknięcia.”.

Artykuł 3
Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 508/2014

W rozporządzeniu (UE) nr 508/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Fundusze wspólnego inwestowania w związku z kryzysami w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i incydentami środowiskowymi”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ramach EFMR można wносить wkład do funduszy wspólnego inwestowania służących wypłacaniu rekompensat finansowych rybakom za straty ekonomiczne spowodowane kryzysami w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub zdarzeniami środowiskowymi, lub w związku z kosztami ratowania rybaków lub statków rybackich w przypadku wypadków na morzu podczas ich działalności rybackiej.”;

c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

- „5. Państwa członkowskie określają zasady tworzenia funduszy wspólnego inwestowania i zarządzania nimi, w szczególności w zakresie decydowania o wypłatach rekompensat i kwalifikowalności rybaków do takiej rekompensaty w przypadku kryzysów w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystnych zjawisk klimatycznych, zdarzeń środowiskowych lub wypadków na morzu, o których mowa w ust. 1, a także w zakresie zarządzania zgodnością z tymi zasadami i jej monitorowania. Państwa członkowskie zapewniają, aby ustalenia dotyczące funduszy przewidywały sankcje w przypadku zaniedbania ze strony rybaka.
6. Kryzysy w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystne zjawiska klimatyczne, zdarzenia środowiskowe lub wypadki na morzu, o których mowa w ust. 1, to te, które zostały formalnie uznane przez właściwą instytucję zainteresowanego państwa członkowskiego.”;

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

- „8. Wkłady, o których mowa w ust. 1, są przyznawane wyłącznie na pokrycie strat spowodowanych przez kryzysy w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystne zjawiska klimatyczne, zdarzenia środowiskowe lub wypadki na morzu, które wynoszą ponad 30 % rocznego obrotu danego przedsiębiorstwa, obliczonego na podstawie średniego obrotu przedsiębiorstwa z poprzednich trzech lat kalendarzowych.”;

2) w art. 57 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„e) kryzysy w dziedzinie zdrowia publicznego”.

Artykuł 4

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący